

Sygn. akt: I C 260/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Robert Wysocki
Protokolant:	sekretarz sądowy Paulina Barwińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 maja 2018 roku w C.

sprawy z powództwa (...) **sp. z o.o. z siedzibą w P.**

przeciwko M. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

I C 260/18

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika adwokat W. B. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie przeciwko M. K. pozew o zapłatę kwoty 389,64 zł. z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 5 marca 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu – do rozpoznania w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki pieniężnej nr (...) zawartej za pośrednictwem serwisu internetowego na podstawie której pozwany w dniu 29 czerwca 2012 roku otrzymał określoną kwotę pieniężną, którą zobowiązał się zwrócić w terminie określonym w umowie. Z uwagi na niespłacanie zadłużenia, cała należność wynikająca z umowy stała się wymagalna. Powód podkreślił, iż wierzyciel pierwotny podejmował próby polubownego załatwienia sprawy z pozwanym, jednak pozwany zadłużenia nie spłacił.

W dniu 4 marca 2016 roku (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. nabył przedmiotową wierzytelność na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności.

Wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 8 marca 2018 roku wydanym w sprawie VI Nc-e (...) przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Człuchowie.

Pozwany M. K. nie złożył odpowiedzi na pozew, pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia o skutkach niestawiennictwa, nie stawił się na rozprawie w dniu 22 maja 2018 roku, nie złożył w niniejszej sprawie żadnych wyjaśnień, ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy podczas swojej nieobecności.

W dniu 22 maja 2018 roku Sąd wydał w sprawie wyrok zaoczny, w którym powództwo oddalił.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. podniósł, iż w dniu 29 czerwca 2018 roku pozwany zawarł umowę pożyczki nr (...) na podstawie której wierzyciel pierwotny przelał na konto bankowe pozwanego określoną kwotę pieniężną. M. K. do dnia wniesienia do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie pozwu nie wywiązał się z zaciągniętego zobowiązania.

Nie można dokonać weryfikacji twierdzeń wskazanych w pozwie, bowiem powód nie przedłożył dowodu umowy pożyczki nr (...), jaka wiązała wierzyciela pierwotnego z pozwanym. Nie wykazał żadnym dokumentem przejścia uprawnień, oraz nie przedłożył dokumentów, które wskazał w pozwie jako lista dowodów, w szczególności między innymi dowodów potwierdzających istnienie pierwotnego stosunku zobowiązaniowego.

Pozwany M. K. pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia o skutkach niestawiennictwa, nie stawiał się na termin rozprawy, nie złożył w niniejszej sprawie żadnych wyjaśnień, ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy pod swoją nieobecność.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie pozwany M. K. nie stawiał się na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, zaistniały więc przesłanki z art. 339 § 1 k.p.c. do wydania wyroku zaocznego.

Stosownie do przepisu art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W judykaturze utrwalony został pogląd, który nie jest kwestionowany również w nauce, iż przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia Sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Sąd nie jest zatem zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach. W przypadku stwierdzenia braku podstaw do uwzględnienia żądania pozwu, Sąd wyrokiem zaocznym oddala powództwo (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r. III CRN 30/72, Legalis nr 16294, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999r. I CKU 176/97, Prok. I Pr. 1999 nr 9, poz. 30, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996r. I CRN 26/96, OSNC 1996 nr 7-8, poz. 108).

Sąd nie może przyjąć za prawdziwe twierdzeń powoda, jeżeli budzą one wątpliwości. W sformułowaniu art. 339 § 2 k.p.c. mowa jest o przyjęciu za prawdziwe twierdzeń powoda, jeżeli „nie budzą one uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy”. Ocena zgodności z prawdą twierdzeń powoda następuje na podstawie materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy, w szczególności na tle innych twierdzeń powoda. Takie ujęcie nie oznacza, że sąd nie może powziąć wątpliwości co do twierdzeń powoda w świetle faktów powszechnie znanych albo znanych sądowi z urzędu.

W ocenie Sądu, zawarte w pozwie twierdzenia budziły poważne wątpliwości. Konieczne zatem było przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Podkreślenia wymaga fakt, iż strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontrydiktoryjności) w procesie, a po drugie określa wynik

merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecniczą obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest – czy też nie jest – dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznany spór jest ich sprawą, a nie sądu.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał by przysługiwało mu skuteczne wobec pozwanego roszczenie o zapłatę kwoty dochodzonej pozwem. Uzasadniając powództwo powód wskazał, że pozwanego z jego poprzednikiem prawnym (zbywcą wierzytelności) łączyła umowa pożyczki (nie wskazując jaka to była umowa), nie tylko jednak nie przedstawił Sądowi tej umowy, ale nie przytoczył nawet istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia jej postanowień, ograniczając się jedynie do autorytatywnego stwierdzenia, że z umowy tej wynika konieczność zapłaty kapitału w kwocie 389,64 zł.

Stosownie do art. 513 § 1 k.p.c. dłużnikowi przelanej wierzytelności przysługują przeciwko nabywcy wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Zarzutami dłużnika są wszelkie środki obrony, które mogą być przez niego zastosowane zarówno poza procesem, jak w procesie, a które wpływają na istnienie, zakres albo skuteczność cedowanej wierzytelności. Oznacza to, że nabywca wierzytelności, dochodzący jej w postępowaniu sądowym, powinien wykazać nie tylko fakt jej nabycia w drodze przelewu, ale przede wszystkim to, że zbywcy przysługiwała konkretna wierzytelność o określonej wysokości.

Roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż twierdzenia powoda zawarte w pozwie nie zostały poparte żadnymi dowodami potwierdzającymi istnienie stosunku zobowiązaniowego, dlatego przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W procesie ciężar dowodu stanowi wymaganie dostarczenia sądowi dowodów potwierdzających przytoczone fakty pod rygorem przegrania procesu. Ciężar dowodu jest ważnym elementem systemu ciężarów procesowych. Odnosi się on zarówno do powoda, jak i pozwanego. Obok ciężaru dowodu strony obciąża także wymaganie przytoczenia okoliczności faktycznych.

W doktrynie powszechnie wyróżnia się ciężar dowodu w znaczeniu formalnym oraz w znaczeniu materialnym. Ciężar dowodu w znaczeniu formalnym (subiektywnym) określa, która ze stron ma przedstawić lub wskazać środki dowodowe na poparcie twierdzeń o faktach. W ograniczonym zakresie środki dowodowe mogą być poszukiwane także przez sąd. Ciężar dowodu w znaczeniu materialnym (obiektywnym), zwany także ciężarem ustalenia, odnosi się do ustalenia, jakie skutki dla praw i obowiązków stron procesu pociąga za sobą nieudowodnienie twierdzeń przez nich sformułowanych. Konsekwencje procesowe ponosi strona, na której zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodu.

Obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony. W konsekwencji więc strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. Natomiast Sąd zobowiązany jest wówczas wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów, przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

W niniejszej sprawie, ciężar żądań pozwu spoczywał na stronie powodowej, która w świetle przedstawionych dowodów, nie sprostała temu obowiązkowi, bowiem nie przedstawiła dokumentów wskazanych w pozwie pod pozycją lista dowodów w szczególności umowy pożyczki nr (...) z dnia 29 czerwca 2012 roku na podstawie, której powstał stosunek zobowiązaniowy.

W konsekwencji niepodjęcie aktywności w postępowaniu dowodowym musiało doprowadzić do uznania przez Sąd Rejonowy, że twierdzenia strony powodowej nie zostały przez nią udowodnione.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Lublin Zachód w Lublinie dokonując wstępnej analizy dowodów przedstawionych w pozwie przygotowanym przez profesjonalnego pełnomocnika reprezentującego powoda w Elektronicznym Postępowaniu Upominawczym stwierdził wątpliwość przytoczonych okoliczności i przekazał sprawę do rozpoznania w trybie zwykłym. W zasadzie po skierowaniu sprawy do postępowania zwykłego sprawa w sensie dowodowym nie uległa najmniejszej zmianie.

Reasumując to na powodzie spoczywa bezwzględny obowiązek wykazania podstawy prawnej i faktycznej żądania. Bezwzględnie koniecznym jest udowodnienie wysokości żądania poprzez wskazanie w pierwszym rzędzie samej umowy stron. Powyższy warunek nie został spełniony, albowiem powód pomimo, iż w pozwie powołał numer umowy, na mocy której wywoził, to faktycznie nigdy nie przedłożył Sądowi w/w dokumentu.

Sąd nie dysponując rzeczywistą i mogącą odnosić się do stosunku zobowiązaniowego umową, nie miał jakiegokolwiek podstawy do zweryfikowania prawidłowości określenia kwoty wynikającej z żądania pozwu. Nie można zdaniem Sądu zasądzić należności w dochodzonej kwocie, nie dysponując przy tym wiarygodną, graficznie czytelną i odpowiadającą swoją treścią (datą) innym dokumentom, umową, która łączyłaby strony stosunku zobowiązaniowego.

Wobec niestawiennictwa na rozprawie pozwanego, wezwanego przy tym w drodze doręczenia zastępczego, stwierdzono spełnienie przesłanek z art. 339 k.p.c., dlatego też wydany w sprawie wyrok jest wyrokiem zaocznym.

W ocenie Sądu brak jest merytorycznych i przede wszystkim dowodowych podstaw do uznania żądania pozwu za należycie wykazane. Dlatego też orzeczono jak w sentencji wyroku.

Wszystkie dotychczasowe koszty postępowania poniesione zostały przez stronę przegrywającą, dlatego wobec braku wniosku pozwanego w tym zakresie o kosztach nie orzekano w dalszym zakresie.